

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень. Головний редактор* О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, С. Горова, В. Медведєва, І. Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 68
(11 вересня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	18
ЕКОНОМІКА.....	29
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	33

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Україна активно працює над виконанням зобов'язань перед Радою Європи – Віктор Янукович

Україна активно працює над виконанням своїх зобов'язань перед Радою Європи, зокрема в частині зміцнення демократичних інститутів. Про це Президент України В. Янукович сказав під час зустрічі з Генеральним секретарем Ради Європи Т. Ягландом.

«Ми не витрачали час даремно, ми багато працювали над тими зобов'язаннями, які маємо перед Радою Європи. Минулий і цей роки були досить насиченими виконанням реформ, спрямованих на зміцнення демократичних інститутів», – зазначив глава держави. Він зокрема подякував експертам Ради Європи за співпрацю під час підготовки нового Кримінального процесуального кодексу України.

Глава держави також висловив переконання, що підсумки конференції щодо першого року реалізації Плану дій Ради Європи для України на 2011–2014 рр. дадуть можливість ще активніше використовувати потенціал цієї авторитетної міжнародної організації в контексті підтримки курсу реформ в Україні.

Т. Ягланд у свою чергу позитивно оцінив роботу Української держави з виконання Плану дій Ради Європи для України. «Мені дуже приємно відзначити, що все добре йде з реалізацією амбітного плану дій», – сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/25284.html>). – 2012. – 10.09).

Верховна Рада схвалила закон про створення земельного банку

6 вересня Верховна Рада схвалила закон про створення земельного банку. «За» проголосували 242 депутати за мінімально необхідних 226. Рішення було проголосоване о 21:47.

Як зазначають оглядачі, проект закону № 143 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності» фактично створює передумови для функціонування ринку землі. Закон, який повинен набрати чинності з 1 січня 2013 р., передбачає створення Державного земельного банку, який повинен надавати сільськогосподарським підприємствам кредити до 5 % від ставки Нацбанку.

Депутат від БЮТ С. Сас попередив першого заступника спікера парламенту А. Мартинюка, що документ не можна було розглядати цього дня.

«Вранці парламент скасував ухвалення в цілому відповідного законопроекту, а тепер ми знову його ставимо. Це порушення. Можна повертатися до питання тільки на наступний день», – зазначив С. Сас.

Під час розгляду законопроекту депутати провалили голосування майже за всіма 150 поправками до документа.

Опозиція сприйняла ухвалення закону вкрай негативно.

Мета влади – прибрати до рук українську землю, але до виборів вони це зробити не наважуються. Про це в коментарі сказав народний депутат А. Гриценко, говорячи про ухвалення Верховною Радою закону про земельний банк. «Це означає, що В. Янукович і його команда хочуть скупити 1,5 млн га українських чорноземів і рухаються у цьому напрямі, – прокоментував він ухвалення закону. – Але ключовим тут є не закон про створення земельних банків, бо це тільки механізм, а головне – закон про ринок земель. Вони хотіли його ввести в дію з 1 січня 2012 р., але опозиція цього не дозволила».

На думку члена платформи «Собор» В. Мельничука, законом про створення земельного банку українська влада готується до продажу землі Китаю. За його словами, Китай особливо зацікавлений у напрямі сільського господарства та придбання української землі. Експерти не виключають, що Китай хоче зробити закупівлю у великих українських агрохолдингів, які мають у банку землі не менше 200 тис. га.

Утім, за словами віце-прем'єра С. Тігіпка, «ніякого зв'язку між ринком землі і земельним банком немає». «Земля сільськогосподарського призначення не буде вільним товаром. Коли йдуть такі звинувачення, хотілося б побачити: а хто збирається впроваджувати ринок землі?» – заявив С. Тігіпко в ефірі телеканалу «Інтер» 7 вересня.

«Ніхто не збирається сьогодні говорити про те, що земля сільськогосподарського призначення повинна бути вільним товаром, – підкреслив він. – До цього ми сьогодні не готові – відкривати ринок землі».

Зі свого боку Голова ВР В. Литвин підкреслив, що люди, які критикують цей закон, кажучи тільки про єдине його положення – створення державного земельного банку, взагалі не читали документ.

«Я повинен сказати: на мою думку, цей закон несе в собі як великі позитиви, так і великі зауваження, які потрібно враховувати в майбутньому», – сказав він. В. Литвин нагадав, що у 2004 р. парламент ухвалив розмежування земель за проектним принципом, і цей закон не працює в Україні, оскільки його реалізація потребує величезних коштів.

Він зазначив, що схвалений парламентом 6 вересня закон вводить розмежування земель автоматично внаслідок схвалення цього закону.

Спікер також зазначив, що деякі положення ухваленого закону суперечать чинній законодавчій базі, тому в подальшій роботі це необхідно враховувати.

За словами В. Литвина, такі моменти необхідно буде привести у відповідність із чинним законодавством. Наприклад, положення закону про те,

що статутний капітал земельного банку створюється за рахунок державних земель державної комунальної власності, суперечить закону про банки і банківську діяльність, що забороняє банкам наповнювати свій статутний капітал матеріальними активами (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 7, 10.09; *Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2012. – 9.09; Телеканал новин 24 (<http://24tv.ua>). – 2012. – 10.09).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Медведєва, науч. сотр., канд. ист. наук

УДАР Віталія Кличко в избирательной кампании

За минувшие полгода лидер партии УДАР (Украинский демократический альянс за реформы) В. Кличко стал одним из наиболее востребованных украинских политиков.

Сделать его своим соратником безуспешно пытались глава «Фронта змін» А. Яценюк и замглавы «Батьківщини» А. Турчинов, руководитель «Гражданской позиции» А. Гриценко и экс-«бютовка» Н. Королевская. Но от поступавших предложений об объединении он предпочел уклониться и принял решение о том, что его партия будет участвовать в выборах в Верховную Раду 28 октября 2012 г. как самостоятельная политическая сила.

Со слов В. Кличко, основой для принятия этого решения стали результаты социологических исследований, согласно которым, в случае формирования единой оппозиционной силы с такими партиями, как «Батьківщина» и «Фронт змін», возможность достичь максимального результата будет минимальной.

Следует отметить, что придерживаться самостоятельной позиции УДАРу позволяет ее солидный рейтинг. Всего за год, по данным Центра Разумкова, он вырос более чем в два с половиной раза и в августе за эту партию были готовы проголосовать уже 11,5 % избирателей.

Как отмечают эксперты, рейтинг УДАРа растет, прежде всего, за счет молодежи и тех, кто не хочет голосовать за власть и оппозиционные политсилы. Так, согласно опросам, среди молодежи партия В. Кличко набирает 21 %. Также готовность поддержать эту партию на парламентских выборах выразили Украинский союз ветеранов Афганистана и Партия ветеранов Афганистана. В то же время пенсионеры среди ее избирателей составляют лишь около 5 %.

По словам директора Фонда «Демократичні ініціативи ім. І. Кучеріва» И. Бекешкиной, в середине августа за Партию регионов готовы были проголосовать 28,1 % избирателей, за «Батьківщину» – 25,6 %, УДАР – 11,5 %, КПУ – 8,2 %. «Свобода» і «Україна – Вперед!» не набирали проходных 5 %. Не

определились с выбором 14 % опрошенных.

«В. Кличко перемещается на Запад, все больше воспринимается западным электоратом как оппозиционный кандидат и начинает забирать избирателей у оппозиции на Западе и в Центре. На западе “Свобода” имела 12,5 %, УДАР уже тогда имел 15,8 %», – отметила эксперт.

В то же время И. Бекешкина обратила внимание на показатель стабильности электората, который выше у так называемых старых партий – ПР, «Батьківщини», КПУ и «Свободы». «Там уверенность электората – 60 %, УДАР и партия Н. Королевской имеют показатель ниже – в пределах 30 %. У УДАРа очень много молодого электората – свыше 20 %, у КПУ более старший избиратель, который намного надежнее», – сказала И. Бекешкина.

При этом партия УДАР заявляет о том, что объединенная оппозиция активно использует против нее технологии черного пиара. Так в партии отреагировали на распространение в 218 избирательном округе столицы газеты кандидата от объединенной оппозиции В. Арьева, на первой полосе которой размещена фотография В. Кличко и кандидата от партии УДАР по 218 мажоритарному округу А. Сергиенко с надписью «Не верь!».

«Во-первых, это является примером откровенного нарушения принципа взаимного уважения, которого должны придерживаться все оппозиционные силы. Во-вторых, это свидетельствует о том, что некоторые представители объединенной оппозиции не извлекли уроков из событий недавнего прошлого, когда применение черного пиара против своих партнеров по демократическому лагерю приводило к самоуничтожению и только усиливало провластную партию», – комментируют ситуацию в УДАРе. В партии добавляют, что никогда не будут действовать подобными методами, но при этом внимательно и тщательно анализируют всю подобную информацию.

«Действия некоторых представителей объединенной оппозиции вызывают откровенное удивление. То оппозиция подает, как своих представителей в окружных комиссиях, депутатов Партии регионов, вместо того, чтобы привлечь к работе в комиссиях специалистов от демократического лагеря. То заказывает против УДАРа лживые статьи в региональной прессе, то сосредоточивается на распространении неправдивой информации о членах нашей политсилы, и вместо того, чтобы агитировать за себя, почему-то агитирует против УДАРа», – говорится в заявлении партии.

Со своей стороны в партии призывают коллег по демократическому лагерю вспомнить принцип невмешательства и подумать о том, что в будущей Верховной Раде депутаты объединенной оппозиции будут работать бок о бок с депутатами УДАРа, если, конечно, «объединенная оппозиция не видит других партнеров по большинству, как это бывало ранее». «Очевидно, что выборы – это конкуренция и соревнование, но не война без правил на самоуничтожение, когда атакуют не идеологические оппоненты, а партнеры по демократическому лагерю», – отмечают в УДАРе.

При этом В. Кличко не отрицает намерений впоследствии координировать свои действия с единомышленниками в парламенте, считая приоритетной задачей представителей оппозиции получить 51 % мест в будущей Верховной Раде. В этом контексте лидер УДАРа подчеркивал необходимость согласования кандидатов от своей партии и объединенной оппозиции «Батьківщина» по мажоритарным округам. В то же время, по словам заместителя председателя избирательного штаба УДАРа В. Куренного, УДАР не получал предложения от объединенной оппозиции определять единых кандидатов в народные депутаты в мажоритарных округах.

«К сожалению, таких предложений мы не получали. В январе 2012 г. при подписании соглашения Комитета сопротивления диктатуре мы призвали своих коллег определить совместную идеологическую базу; критерии, по которым будем выбирать кандидатов, а также к выдвижению в одном округе только одного кандидата. К сожалению, ответа от оппозиции мы не получили», – сказал В. Куренной. Вместе с тем он заявил, что УДАР готов к тому, чтобы определить общих с объединенной оппозицией кандидатов в депутаты во всех мажоритарных округах, однако для этого необходимо разработать четкий механизм.

Стратегические направления усилий УДАРа в будущем парламенте были приняты на августовском X съезде партии, участие в котором приняли 623 делегата.

Съезд утвердил список кандидатов в народные депутаты на выборах в Верховную Раду Украины по многомандатному избирательному округу и список мажоритарщиков во всем 225 округам, при этом по каждому из кандидатов голосовали отдельно. Таким образом, те люди, которые не прошли соответственного фильтра общественности, сошли с дистанции. При этом обозреватели обратили внимание на то, что на съезде все кандидаты дали присягу не идти в коалицию с Партией регионов и ее сателлитами.

В первую пятерку избирательного списка УДАРа вошли: В. Кличко, М. Матиос, В. Наливайченко, О. Продан и В. Ковальчук.

На съезде В. Кличко заверил, что его партия сделает все для уменьшения количества налогов, упрощения процедуры общения предпринимателей с разными контролирующими инстанциями и ввести право для граждан отменять решения местных советов через референдум.

По мнению лидера партии, украинцы должны иметь право высказать недоверие главам местных советов, судьям и представителям правоохранительных органов. Также должна быть разработана процедура отзыва депутатов.

Со слов политика – необходимо разрушить ту стену, которая сейчас блокирует развитие страны. В этом помогут семь программных принципов, которых будет придерживаться партия УДАР. «Сегодня у нас есть не только общий враг – авторитарный режим, но и общая цель: превращение Украины в

демократическое справедливое государство», – подчеркнул В. Кличко.

Это означает:

- во-первых, европейскую интеграцию как введение европейских принципов: демократии, уважения к свободе человека, главенства его прав и интересов;

- во-вторых, подчинение интересов государства исключительно интересам граждан, введение механизмов реального контроля граждан за властью, простых и действенных процедур прекращения полномочий высших должностных лиц;

- в-третьих, создание экономики равных возможностей, которая будет совмещать рыночную конкуренцию с социальной защитой. Внедрение благоприятных условий для создания рабочих мест и осуществления своего дела;

- в-четвертых, утверждение единства страны и повышение конкурентоспособности украинской культуры;

- в-пятых, развитие местного самоуправления, предоставление ему широких полномочий и необходимых средств для их реализации;

- в-шестых, утверждение законности и справедливого правосудия методом лишения политиков возможности влияния и давления на суд, превращение правоохранительных органов из репрессивной системы в систему защиты прав человека;

- в-седьмых, жесткую и бескомпромиссную борьбу с коррупцией (введение строгой ответственности чиновников за коррупционные преступления, своеволие, превышение полномочий, обеспечение прозрачности государственных финансов, тендерных процедур, доходов и расходов чиновников).

При этом, как обращает внимание В. Кличко, УДАР – единственная партия из всех участников выборов, которая имеет в своей избирательной программе пункт об усилении местного самоуправления в стране и возвращения его в полноценном виде в столице. «Это наша принципиальная позиция, поэтому в парламенте среди других первоочередных законов, в частности, по борьбе с коррупцией и повышении социальных стандартов, мы будем требовать принятия изменений в закон о столице», – заявил лидер УДАРа.

Политик отметил, что УДАР сделает все возможное, чтобы вернуть мэру столицы его полномочия, и будет настаивать на срочном проведении выборов мэра уже с новыми полномочиями. «Только парламент назначит дату этих выборов – УДАР сделает свое заявление относительно формата участия в них», – сказал В. Кличко. При этом он отметил, что УДАР всегда отстаивал киевлян и их интересы.

В подтверждение серьезности намерений УДАРа по реализации обозначенных в программе стратегических направлений 3 сентября партия УДАР Виталия Кличко начала всеукраинскую акцию «Люстрация власти».

Об этом сообщил заместитель председателя Крымской республиканской организации партии УДАР, кандидат в народные депутаты Верховной Рады Украины по 7-му мажоритарному округу С. Хворов.

В рамках акции пройдет сбор информации в регионах о фактах коррупции со стороны чиновников, прокуроров, судей, правоохранителей и т. д.

Сообщить о коррупционерах и их деяниях граждане могут двумя способами. Первый – заполнив специальные бланки и опустив их в ящики, которые будут размещены в общественных приемных и агитационных палатках УДАРа. Второй – на сайте партии в разделе «Люстрация власти».

Сбор информации продлится до 1 октября. Затем результаты акции будут обнародованы (число обращений граждан, самые коррупционные сферы и т. д.).

Также, в рамках акции запланировано проведение круглых столов-дискуссий на тему: «Люстрация власти. Как очистить власть от коррупционеров» с участием активистов общественных организаций.

«Один из основных пунктов предвыборной программы лидера партии Виталия Кличко – борьба с коррупцией. В частности, проведение антикоррупционной люстрации и создание независимого Антикоррупционного агентства для выявления и привлечения к ответственности коррупционеров. Наша акция – это первый шаг на пути антикоррупционной люстрации. Коррупция тормозит экономическое развитие страны: развитие бизнеса, приход иностранных инвесторов, рост благосостояния населения. Поэтому, чтобы не терять время, наша партия еще до вхождения в украинский парламент, начала сбор информации о фактах коррупции. Наша цель – уничтожить существующую систему коррупции и взяточничества и сделать Украину богатой и процветающей», – сказал С. Хворов.

Комментируя успехи УДАРа, известный в Украине политолог В. Корнилов охарактеризовал партию В. Кличко не как политический, а как «бизнес-проект». Такие выводы политолога основываются на присутствии в политсписке УДАРа таких известных в Украине личностей, как экс-мэр Одессы Э. Гурвиц, а также бывший губернатор Севастополя С. Куницын.

По словам В. Корнилова, «партия В. Кличко – бизнес-проект, а не политический проект. Можно только представить, каким образом люди вроде Э. Гурвица и С. Куницына, туда попали». По мнению политолога, «сочетание этих людей в этой силе показывает, что у этой партии идеологии нет и никогда не было». Политолог считает, что непонимание этого вопроса лидером партии УДАР В. Кличко может свидетельствовать о том, что спортсмен и политик «либо кривит душой, либо наивный человек».

Вместе с тем, по словам В. Кличко, его партия УДАР – это «новый тип политических лидеров. Мы стремимся в Европу, и это не просто стратегический выбор. Это предусматривает внедрение ценностей и моделей европейского общества».

Показательно в связи с этим высказывание политолога В. Фесенко,

который объясняет популярность боксера среди украинских избирателей тем, что тот сумел достичь успехов за рубежом. «Люди ждут, что он сможет сделать что-то такое и тут, что сможет привнести частичку Германии в свою страну», – говорит эксперт.

Таким образом, В. Кличко намерен по результатам осенних выборов привести в украинский парламент новые лица, которые, по мнению лидера партии УДАР, сделают все возможное, чтобы украинцы вновь стали доверять политикам. При этом он отметил, что в партии УДАР много людей, которые ранее были неизвестны в мире украинской политики.

По словам В. Кличко, «если останется та тенденция, которая существует на сегодняшний день у партии, то они смогут набрать не меньше 15 % голосов избирателей». Фактически на сегодня политик претендует на третье место в нынешней избирательной кампании после Партии регионов и объединенной оппозиции «Батьківщина», что, по мнению обозревателей, вовсе не является невозможным.

С. Горвая, соб. кор. «СІАЗ»

Евросуд о деле Юлии Тимошенко: комментарии политологов и экспертов

Европейский суд по правам человека (ЕСПЧ) провел публичные слушания по делу экс-премьера Ю. Тимошенко 28 августа.

Слушания состоялись в г. Страсбург (Франция). В суде Ю. Тимошенко представляли защитники С. Власенко, В. Теличенко и дочь Е. Тимошенко.

СМИ сообщают, что на заседании выступил представитель Украины в ЕСПЧ Н. Кульчицкий, который подчеркнул, что Ю. Тимошенко была арестована законно, ее права не нарушались, ей предоставлялась медицинская помощь в полном объеме (<http://tribuna.com.ua/news/308609.htm>, 28.08.2012).

В то же время, защитники Ю. Тимошенко В. Теличенко и С. Власенко заявили, что права Ю. Тимошенко были нарушены, в частности право на предоставление соответствующей медицинской помощи, и что «газовое дело» является политически мотивированным.

СМИ сообщают, что после завершения открытого слушания дела дальнейшее обсуждение жалобы в ЕСПЧ проходит за закрытыми дверями. Решение будет принято на более поздней стадии (<http://svodka.net/sobitiya/obschestvo-i-kultura/360615>, 29.08.2012).

Следует напомнить, что, по информации СМИ, жалобу в ЕСПЧ Ю. Тимошенко подала в июле 2011 г. В конце мая Министерство юстиции Украины привлекло американскую юридическую компанию Skadden к рассмотрению дела против Украины» в Европейском суде по правам человека.

В заявлении Ю. Тимошенко в суд содержатся жалобы о нарушении системой украинского правосудия по отношению к ней базовых статей Европейской конвенции по правам человека. В частности статьи 2, относительно непредоставления надлежащей медицинской помощи, статьи 3 в отношении пыток (ненадлежащие условия содержания под стражей и отсутствие адекватного медицинского лечения в Киевском СИЗО), статьи 5 относительно незаконного ареста, статьи 6 в отношении права на справедливый суд и статьи 18 (относительно политической составляющей в уголовном деле).

Ранее начальник Главного следственного управления МВД Украины В. Фаринник заявил о том, что Европейский суд по правам человека не может отменить приговор украинского суда в деле заключенной экс-премьера Ю. Тимошенко.

В частности, отвечая на вопрос, может ли ЕСПЧ снять судимость с Ю. Тимошенко, В. Фаринник ответил: «В данном случае, когда есть приговор, который вступил в законную силу и он действует, то нет перспектив по поводу иного. И решение ЕСПЧ в данном случае не может отменить решение нашего суда, который признал вину человека» (<http://www.rosbalt.ru/ukraina/2012/08/10/1021235.html>, 10.08.2012).

Он пояснил, что согласно украинскому законодательству погашение судимости может произойти лишь при истечении срока после отбытия наказания, а также признания судом невиновности этого лица либо при помиловании человека.

Уполномоченный украинского правительства по делам ЕСПЧ Н. Кульчицкий в своем комментарии подчеркнул, что представителям Ю. Тимошенко будет сложно доказать Европейскому суду по правам человека, что экс-премьера взяли под стражу в августе 2011 г. по политическим мотивам и несколько месяцев содержали в следственном изоляторе в ненадлежащих условиях. «Если говорить объективно, то ни по одному делу, когда человек содержался в таких условиях, в каких находилась заявитель, Европейский суд не усмотрел нарушения статьи Европейской конвенции, которая касается условий содержания», – сказал Н. Кульчицкий (<http://news.siteua.org>, 03.09.2012).

Он также добавил, что если ЕСПЧ все же примет сторону Ю. Тимошенко, автоматически освободить бывшего главу правительства Киев не сможет. «Украинский суд должен пересмотреть свое решение с учетом выводов Европейского суда. В любом случае, без решения национального суда этого сделать невозможно», – объяснил уполномоченный украинского правительства.

В свою очередь депутат Европейского парламента от Латвии, представитель группы социалистов и демократов А. Мирский заявил: «Как один из европарламентариев могу сказать: мы не можем рассматривать и комментировать все дела всех тех людей, которые осуждены в Украине. Суд там либо есть, либо его нет. Пока никто не говорил Европе, что украинского

суда нет. Мы говорим, что есть нарушения, есть система коррупции, в некоторых случаях может присутствовать “телефонное право” – это есть во всех странах постсоветского пространства... Но в Европейском парламенте есть люди, которые долгое время работали с Ю. Тимошенко, они занимаются лоббированием этого вопроса. Они видят это так: Тимошенко посадили, надо любым способом “нашу подругу” из тюрьмы вытащить. Ни они, ни Тимошенко не понимают, что любые разговоры на тему суда не могут вызывать лишь однозначную реакцию в парламенте. Также будет и в Европейском суде. Если были какие-то нарушения при судопроизводстве, Евросуд их отменит. Но приговор в целом никто отменять не будет», – прогнозирует он (http://rus.ruvr.ru/2012_08_29/Vina-Timoshenko-dokazana-vizov-mezhdunarodnomu-pravosudiju/, 29.08.2012).

По его словам, Ю. Тимошенко – это человек, у которого есть харизма, реально является одним из лидеров оппозиции. Но она сделала много политических ошибок. «Когда Украина платит больше за газ, чем Германия – в этой связи очень много вопросов возникает к Юлии Владимировне. Если ты совершила ошибку, так и скажи: я виновата, давайте как-то исправлять ситуацию. Но когда человек уходит в глухой отказ, у него нет никаких смягчающих обстоятельств», – считает европарламентарий.

Deutsche Welle прогнозирует, что Европейский суд по правам человека не будет выносить решение по делу «Тимошенко против Украины» до выборов в Верховную Раду.

«Но наблюдатели ожидают, что суд отложит свое решение до завершения выборов, чтобы избежать обвинений в политическом влиянии. Когда бы не оявилось ешение, вряд ли оно будет последним», – говорится в материале (www.pravda.com.ua/rus/news/2012/08/29/6971622/, 29.08.2012).

Также рассмотрение дела экс-премьера Ю. Тимошенко в Европейском суде по правам человека активно комментируют в СМИ политологи и эксперты. Так, директор Международного института демократий С. Таран отметил, что в том случае, если ожидания защиты Ю. Тимошенко сбудутся, это будет означать подтверждение на международном уровне того, что экс-премьер является политическим узником, а власти Украины подвергают своих оппонентов преследованиям по политическим мотивам.

Он уверен, что после решения Европейского суда будет «очень легко прогнозировать дальнейшие решения этой инстанции, в частности обжалование приговора Тимошенко по «газовому делу».

С. Таран уверен, что суд в Страсбурге не прислушается к таким аргументам. «Вся ответственность за нарушения прав человека полностью лежит на нынешних властях Украины, а также на Президенте Януковиче, как гаранте Конституции», – полагает С. Таран (<http://elvisti.com/node/115782>, 28.08.2012).

Киевский политолог В. Небоженко, не сомневается в том, что Европейский суд признает политический характер преследования Ю. Тимошенко. При этом он не ждет, что такой вердикт немедленно повлияет на участь экс-премьера. «Он станет очередным шагом к введению странами Запада санкций в отношении нынешних руководителей Украины», – прогнозирует Небоженко. Ожидать этого, по его словам, следует не ранее, чем после парламентских выборов в Украине, которые состоятся 28 октября, и оценки их международными наблюдателями (<http://elvisti.com/node/115782>, 28.08.2012).

В свою очередь руководитель Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко отметил, что рассмотрение данного дела не повлияет непосредственно на отношения Украины и Европейского Союза. «Больше веса будет иметь послевыборная ситуация. С высокой частью достоверности можно допустить, что Ю. Тимошенко останется в тюрьме и после выборов, если только не будет какого-то нестандартного решения в отношении нее, и это будет негативно восприниматься в Европейском Союзе. А если еще возникнет проблема с оценкой выборов – это будет влиять более ощутимо, чем ситуация вокруг Тимошенко», – считает политолог (http://www.ukrinform.ua/rus/news/rassmotrenie_dela_timoshenko_v_evrosude_ne_povliyaet_na_otnosheniya_ukraini_i_es___fesenko_1445885, 29.08.2012).

По его словам, то, как Украина будет реагировать на рекомендации Европейского суда по делу Ю. Тимошенко, в известной мере будет влиять на отношение ЕС к Украине. «Но это будет непринципиальный момент. Все будет зависеть от того, какую стратегию и тактику в отношении Украины выберет Европейский Союз после парламентских выборов», – отметил В. Фесенко.

Он считает, что решение Евросуда по делу Ю. Тимошенко может появиться до парламентских выборов в Украине. «Не исключаю, что это может быть сделано даже сугубо по политическим соображениям, хотя, конечно, этот суд не находится под чьим-либо политическим влиянием. Но гражданское мнение, политическая конъюнктура может повлиять. То есть решение может появиться до выборов как определенный сигнал», – допустил политолог.

По мнению В. Фесенко, это – только начало судебного марафона по разным делам и разным аспектам дел Ю. Тимошенко. По его словам, в настоящий момент, поскольку уже есть решение по кассации, будут опротестовывать сам приговор в Европейском суде, а затем, не исключено, если появятся другие приговоры по Ю. Тимошенко, их также опротестуют.

Политолог прогнозирует, что решение суда по этому делу может быть аналогичным делу экс-министра внутренних дел Ю. Луценко. «Суд может признать, что были нарушены права Тимошенко во время ее ареста – факт ареста будет признан неправомерным, и, думаю, достовернее всего, что будут признаны определенные нарушения в отношении условий заключения», – сказал он. По словам В. Фесенко, возможной санкцией при этом будет штраф:

«Штраф выплатят, но это не значит, что ее освободят».

Эксперт отметил при этом, что «вызовы для нашей правоохранительной, судебной системы возникнут не в настоящий момент, по этому первому делу, здесь все стандартно – штраф и дальше никаких принципиальных последствий».

«А вот когда признают, что сам суд состоялся с нарушениями европейских стандартов, что была политическая мотивация по этому делу (вероятность довольно высока, что такое решение может появиться), тогда возникнет вопрос, как на это реагировать», – считает В. Фесенко.

Также политолог обратил внимание на то, что на сегодня избиратель стал индифферентен к теме судов и здоровья экс-премьер-министра, лидера партии «Батьківщина» Ю. Тимошенко.

Вместе с тем он отметил, что надоедают и раздражают «истории Тимошенко» только неопределившихся избирателей и тех, кто не особо интересуется политикой. «Такие избиратели начинают забывать Тимошенко. Более того – некоторые ее бывшие симпатии собираются голосовать за Королевскую. Они ищут “новую Тимошенко”», – рассказал эксперт (<http://minprom.ua/news/102404.html>, 29.08.2012).

Однако для сторонников оппозиции и Ю.Тимошенко эта тема остается инструментом борьбы, подчеркнул политолог. «Они не надеются на то, что можно освободить ее изнутри – через нашу судебную систему и через протесты людей. Поэтому остается играть на западные институции, в том числе на Европейский суд по правам человека, и создание конфликтных ситуаций, которые можно использовать в рамках избирательной кампании», – отметил руководитель Центра прикладных политических исследований «Пента».

Публичная реакция на осуждение Ю. Тимошенко свидетельствует о том, что за пределами нашей страны находятся достаточно влиятельные лица, которые пребывают не столько в дружеских отношениях с Ю. Тимошенко, сколько наработали методики полезного для себя сотрудничества с ней. Терять такие наработки им невыгодно.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Парламент є працездатним, незважаючи на наближення виборів. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Литвин.

6 вересня відбулось останнє пленарне засідання Верховної Ради. Депутати продовжать роботу в пленарному режимі 18 вересня.

За словами В. Литвина, зміни в календарному плані обумовлені специфікою роботи нинішньої сесії, яка є останньою перед виборами. Керівник парламенту нагадав, що в попередні роки, коли виборча кампанія виходила на фінішну пряму, пленарні засідання практично не проводилися.

«Залишилося не так багато, і в цей час дуже важко приймати серйозні рішення, оскільки натиск популізму і змагання у песимізмі набувають небачених форм. А це не надає суспільству стабільності і настрою», – зауважив В. Литвин. Депутати, пояснив він, прагнуть «безкоштовно використати трибуну, щоб не платити за рекламу, і пропагувати себе перед виборами», що «ставить у нерівні умови інших учасників передвиборних змагань». В. Литвин також повідомив, що було запропоновано, щоб депутати зосередилися на роботі в комітетах.

Разом з тим зазначив Голова Верховної Ради, парламент працює продуктивно, зокрема, учора було розглянуто понад 60 питань (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 7.09).

***

Прийняття закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності не призведе до негативних наслідків. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Литвин, повідомили УНН у прес-службі ВР.

Новий закон, сказав керівник парламенту, має норму прямої дії і не потребує прийняття відповідних рішень на рівні місцевої влади, «що призводить до різного роду протистоянь». «А те що потрібно розмежувати землі, які належать до комунальної, державної, приватної власності, – це очевидно. І цим законом це дозволяється зробити без додаткових фінансових вкладень», – зазначив він.

Необхідність створення Земельного банку, також нагадав В. Литвин, було визначено Земельним кодексом.

Загалом, зауважив В. Литвин, потрібно бути реалістами і розуміти, що люди, які мають акт на право земельної власності на земельний пай, рано чи пізно повинні отримати можливість розпоряджатися цим паєм на власний розсуд. «Але для цього ще потрібно прийняти закон про ринок землі», – сказав він.

При цьому Голова Верховної Ради нагадав, що парламент не включив до порядку денного нинішньої сесії відповідний проект закону. Навпаки, за словами В. Литвина, зареєстровано законопроект про відтермінування введення ринку землі до 1 січня 2014 р. (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 7.09).

***

Голова Верховної Ради В. Литвин, спілкуючись у Facebook, розповів, коли запрацює електронна система голосування «Рада-3», яка передбачає голосування за допомогою сенсорної кнопки, передає УНН.

«Система запрацює тоді, коли у депутата запрацює совість. Взагалі, це дикість, що необхідно придумувати нововведення і додаткові пристосування,

щоб утримувати народного обранця на робочому місці. І що показово, стурбованість з цього приводу демонструють депутати, які в сесійній залі з'являються тільки для того, щоб зробити заяву на цю тему», – написав В. Литвин.

Нагадаємо, Голова Верховної Ради В. Литвин закликав народних депутатів підтримати законопроект щодо запровадження в парламенті вдосконаленої системи індивідуального голосування «Рада-3».

Слід зауважити, що ВР уже відмовлялася запроваджувати в дію систему «Рада-3», яку було встановлено ще кілька років тому. Апарат парламенту провів сертифікацію системи «Рада-3» у 2008 р. Ця система передбачає, що голосування депутат починає з натискання сенсорної клавіші, утримуючи яку він має натиснути кнопку «За», «Проти» або «Утримався». Передбачається, що якщо протягом 11 відведених для голосування секунд парламентарій відпустить одну з кнопок, його голос не зарахується. Вартість системи становила 461 тис. грн.

У жовтні 2009 р. Голова Ради В. Литвин зареєстрував законопроект, яким парламенту пропонується голосувати за допомогою модернізованої системи голосування «Рада-3» із використанням сенсорної клавіші. До цього В. Литвин висловлював сумніви в результативності можливого введення в експлуатацію «Ради-3», зазначаючи, що цю систему можна обдурити за допомогою мобільного телефону. Пізніше подібні доводи наводили й інші парламентарі.

Водночас більшість нардепів вважають, що запровадження системи «сенсорної кнопки» саме по собі не вирішить питання прогулів і масового голосування за своїх колег (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 7.09).

***

Верховная Рада Украины приняла в первом чтении за основу законопроект № 10492 «О Едином государственном демографическом реестре», которым предполагается введение в Украине биометрических паспортов. «За» проголосували 250 народных депутатов при минимально необходимых 226. Согласно документу, паспорт гражданина Украины изготавливается в форме карты, содержащей бесконтактный электронный носитель информации. Оформление и выдача паспорта гражданина Украины осуществляются главным распорядителем реестра.

Законопроектом также определяется необходимость создания Единого государственного демографического реестра – электронной информационно-телекоммуникационной системы, предназначенной для хранения, обработки и использования информации о гражданах Украины. Реестр является функционально единой системой, состоящей из главного и резервного вычислительных центров и узлов уполномоченных субъектов (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2012. – 7.09).

***

Комітет з питань європейської інтеграції розглянув низку законопроектів на відповідність законодавству Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України.

Комітет розглянув проект закону про внесення змін до деяких законів України (щодо вдосконалення законодавства з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків) (реєстр. № 8487-д).

Законопроектом пропонується шляхом внесення змін до низки законів України встановити заборону та захист від усіх форм і проявів дискримінації, забезпечивши представництво кандидатур кожної статі при призначенні на державну службу, службу в органах місцевого самоврядування, формуванні Кабінету Міністрів України та у виборчому процесі, а також уточнити окремі положення і доповнити термінологічний апарат щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

За висновком комітету, запропоновані зміни не суперечить законодавству Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України (***Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 10.09.***

***

Комітет з питань охорони здоров'я рекомендує парламенту прийняти за основу проект Концепції державної політики щодо запобігання шкідливим наслідкам зловживання алкоголем на період 2012-2020 рр.

Документом (реєстр. № 7372) пропонується визначити цілі, завдання і механізми реалізації державної та регіональної політики щодо зменшення масштабів зловживання алкогольною продукцією, профілактики алкоголізму, запобігання негативним наслідкам пияцтва в суспільстві.

Згідно з документом, центральна роль у протидії шкоді, заподіяній зловживанням алкоголем має належати службам охорони здоров'я. Заклади охорони здоров'я повинні забезпечити якісну профілактику та результативне лікування порушень, зумовлених вживанням спиртних напоїв.

Проект, зокрема, містить перелік контрзаходів щодо керування автотранспортом у стані сп'яніння, передбачено заходи щодо обмеження продажу та доступності алкогольних напоїв, запропоновано низку заходів щодо регулювання цінової політики в галузі продажу алкогольних виробів (***Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 10.09.***

***

Комітет з питань соціальної політики та праці рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законів України (щодо забезпечення гласності й прозорості в діяльності фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування).

Законопроектом (реєстр. № 10357) пропонується створити додаткові

законодавчі механізми забезпечення прозорості та гласності в діяльності Фонду соціального страхування на випадок безробіття, Фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та Фонду соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, додаткові можливості для протидії корупції.

Проектом, зокрема, передбачається зобов'язати ці фонди оформлювати рішення своїх правлінь у вигляді постанов та протягом п'яти робочих днів після прийняття оприлюднювати, їх на офіційних веб-сторінках відповідних фондів; оприлюднювати свої бюджети, зміни до них та звіти про виконання бюджетів за попередній рік протягом п'яти робочих днів після затвердження на офіційних веб-сторінках відповідних фондів та протягом двох тижнів публікувати ці документи у офіційних друкованих виданнях Верховної Ради України та Кабінету Міністрів.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого, на їхню думку, дасть змогу створити додаткові законодавчі механізми забезпечення прозорості та гласності в діяльності фондів соціального страхування, створить додаткові можливості для протидії корупції, збільшить довіру до фондів соціального страхування з боку громадян України та держави (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 10.09*).

***

Комітет з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування при відчуженні транспортних засобів».

На засіданні комітету зазначалося, що законопроектом (реєстр. № 11122) пропонується внести зміни до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо спрощення та здешевлення процедур відчуження та реєстрації автотранспортних засобів.

Під час розгляду законопроекту народні депутати зауважили, що деякі його положення потребують доопрацювання робочою групою при підготовці до другого читання. Зокрема, враховуючи, що згідно з законом протягом року розмір прожиткового мінімуму змінюється, у законопроекті для визначення вартості автомобілів та обчислення збору на обов'язкове державне пенсійне страхування (при відчуженні автомобілів фізичними особами) слід застосовувати показник розміру прожиткового мінімуму, встановленого законом на 1 січня звітного (податкового) року (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 10.09*).

***

Законопроект щодо свободи мирних зібрань покращить умови їх проведення.

Таку думку висловив представник Президента у Верховній Раді, народний депутат Ю. Мірошніченко, повідомляє його прес-служба.

За його словами, у проекті закону зафіксоване чітке визначення терміну правопорушення під час організації та проведення заходу.

Крім того, органи внутрішніх справ позбавляються повноваження на адміністративне затримання в разі порушення порядку організації чи проведення мирних зібрань. Також законопроектом передбачено, що в разі заборони чи обмеження прав на мирні зібрання суд повинен обґрунтувати необхідність такого рішення, а також пропорційність способу такого обмеження. Передбачається також можливість подання апеляційної скарги на судові рішення та послаблення санкцій за адміністративні правопорушення під час організації та проведення мирних зібрань.

«Законопроект орієнтований на встановлення чітких меж та підстав організації мирних зібрань, а також уникнення утиску прав громадян під час їх підготовки та проведення», – наголосив Ю. Мірошніченко.

Як повідомлялося, раніше представники Харківської правозахисної групи, Гельсінської спілки, Центру політико-правових реформ і кількох інших правозахисних громадських організацій закликали народних депутатів невідкладно та одночасно ухвалити законопроекти про мирні зібрання № 2450 і № 10569.

6 вересня Верховна Рада перенесла розгляд законопроекту № 2450. У той же час законопроект № 10569, який доповнює зміст 2450, не пройшов взагалі (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 8.09*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Розвиток стратегічних відносин з Китайською Народною Республікою є одним з пріоритетних напрямів зовнішньої політики нашої держави. Про це заявив Президент України В. Янукович під час зустрічі з заступником голови Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників КНР Ч. Чжилі.

Глава держави відзначив суттєву активізацію українсько-китайських взаємин протягом останніх двох років. Україна, зауважив він, зацікавлена в подальшому ефективному розвитку цих зв'язків на високому та найвищому рівнях. «Ключовим спільним завданням на даному етапі я вважаю створення дієвих механізмів наповнення нашого українсько-китайського співробітництва конкретними проектами у всіх сферах, що становлять взаємний інтерес», –

сказав В. Янукович. Президент також подякував китайській стороні, зокрема Всекитайському благодійному фонду ім. С. Цінлін, за всебічне сприяння в реалізації проекту з оздоровлення в Китаї 200 українських дітей-чорнобильців у 2012 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 7.09*).

***

Президент України В. Янукович прийняв вірчі грамоти від новопризначених Надзвичайних і Повноважних Послів іноземних держав.

Вірчі грамоти главі Української держави вручили Надзвичайні і Повноважні Посли: Федеративної Республіки Нігерія Франк Нгозі Ісох, Киргизької Республіки Улукбек Чиналієв, Федеративної Республіки Німеччина Крістоф Вайль, Естонської Республіки Сулев Канніке, Арабської Республіки Єгипет Усама Тауфік Юсеф Бадр.

Вірчі грамоти Президенту також вручив посол, голова Представництва Європейського Союзу Ян Томбінські.

В. Янукович побажав дипломатам успішної роботи в Україні. Президент наголосив, що готовий до постійного діалогу з дипломатами, зокрема з економічних питань. Він також звернув увагу дипломатів на співпрацю з бізнесом, яка проводиться в рамках Ради вітчизняних та іноземних інвесторів при Президентові України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 10.09*).

***

Президент України В. Янукович привітав легкоатлетку О. Зубковську, плавців О. Хруль і М. Вераксу зі здобуттям золотих медалей на XIV літніх Паралімпійських іграх у Лондоні.

«Ви демонструєте мужність, надзвичайну енергійність і незламну силу волі, даруючи свято перемоги мільйонам уболівальників. Завдяки майстерності та успіхам учасників національної збірної наша держава зміцнює свій авторитет на спортивній арені», – наголосив Президент. В. Янукович побажав чемпіонам міцного здоров'я, оптимізму та підкорення нових вершин (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 10.09*).

***

Україна та Євразійська економічна комісія підписали меморандуми про торгово-економічне співробітництво і співпрацю в сфері технічного регулювання.

Документи підписали Прем'єр-міністр України М. Азаров та Голова колегії Євразійської економічної комісії В. Христенко.

«Для успішного розвитку наших держав надзвичайно важливо, що ми домовилися і встановили співробітництво між урядом України і Євразійською економічною комісією як постійно діючим органом Митного союзу і Єдиного

економічного простору», – сказав М. Азаров. Водночас він зазначив, що Україна хотіла б бути постійно представлена в Євразійській економічній комісії і брати участь у її засіданнях на правах спостерігача. При цьому він додав, що Україна бажає акредитувати при комісії свого постійного представника-спостерігача, який би працював у складі Посольства України в РФ.

Водночас глава уряду зазначив, що підписання цих двох меморандумів знизить ризики у взаємній торгівлі, запровадить чіткі правила гри в торгово-економічних відносинах між Україною та країнами Митного союзу. За його словами, дотримання чітких технічних регламентів, передбачених у підписаних 10 вересня документах, унеможливить запровадження низки неконкурентних заходів обмеження у взаємній торгівлі.

На це ж спрямована угода про зону вільної торгівлі між країнами СНД, яка скоро набере чинності.

У свою чергу В. Христенко поінформував главу українського уряду про те, що Євразійська економічна комісія отримала заявки від 35 країн світу про бажання запровадити режим вільної торгівлі з Митним союзом (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 10.09*).

***

Проектом Державного бюджету на 2013 р. передбачено продовження реалізації державних програм, які розпочаті за останні два роки. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з представниками Національного конгресу місцевого самоврядування України – Асоціації міст України, Української асоціації районних та обласних рад, Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад.

«Держбюджет-2013 передбачає принцип спадкоємності: продовження реалізації тих програм, які діють у 2012 р. Жодна з програм закрита не буде, і все, що ми почали робити у 2010, 2011, 2012 рр., буде продовжено у 2013 р.», – запевнив М. Азаров представників органів місцевого самоврядування та їхніх асоціацій під час обговорення питання щодо зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування, міжбюджетних відносин.

За словами глави уряду, сьогодні вкрай необхідно створити стимули для малих місцевих бюджетів. Під час зустрічі було обговорено шляхи забезпечення умов та підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування, основні напрями та завдання в процесі реформування місцевого самоврядування (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 10.09*).

***

Україна зацікавлена в тому, щоб торгово-економічні відносини з Росією розвивалися динамічно і без перешкод. Про це 10 вересня заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з Президентом Республіки Татарстан (РФ) Р. Мінніхановим.

«У нас у минулому році товарообіг з Росією сягнув рекордних 62 млрд долл. і збільшився порівняно з 2010 р. на 40 %. Таку динаміку досить складно підтримувати, але ми б хотіли, щоб наші відносини розвивалися по висхідній, щоб не було жодних бар'єрів – це наша принципова позиція», – сказав М. Азаров.

Водночас глава уряду зазначив, що запровадження зони вільної торгівлі в СНД дасть змогу принципово покращити реалізацію різноманітних коопераційних проектів України і РФ. За словами Прем'єр-міністра, надзвичайно перспективною є, зокрема, співпраця в галузі авіабудування, у тому числі спільний серійний випуск транспортного літака Ан-70 на Казанському виробничому об'єднанні імені С. П. Горбунова.

Під час зустрічі сторони також обговорили введення Росією утилізаційного збору на автомобілі, які виробляються в Україні. «Стосовно утилізаційного збору ми запропонували – щоб нам не довелося запроваджувати відповідні компенсаційні механізми – підписати угоду про скасування цього збору або його взаємне незастосування», – сказав М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 10.09).

***

Модернізація української газотранспортної системи обійдеться в 4,5 млрд євро. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров у статті для німецької газети «Франкфуртер альгемайне».

«Українська ГТС вимагає капітальної модернізації. Саме тому уряд України пропонує передати управління ГТС міжнародному консорціуму в складі України, Росії та Євросоюзу, який би забезпечував її прозоре і справедливе адміністрування, зайнявся б її модернізацією. Модернізація української ГТС обійдеться всього в 4,5 млрд євро. Пропускна ж спроможність нашої ГТС збільшиться приблизно на 30 %», – сказав він.

М. Азаров нагадав, що сильні морози на початку 2012 р. продемонстрували, що ні «Північний потік», ні «Південний потік» не мають і не можуть мати надійних газосховищ, резерви яких могли б бути задіяні в період особливо низьких температур. Він підкреслив, що в Україні такі сховища є.

Прем'єр-міністр додав, що так звані газові конфлікти України і Росії останніх років продемонстрували необхідність створення газотранспортного консорціуму.

«Так звані газові конфлікти України і Росії останніх років продемонстрували необхідність спільної координації дій у питаннях енергетичної безпеки – маю на увазі поєднання інтересів Росії як постачальника, України як транзитера, ЄС як основного споживача», – заявив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 10.09).

***

Підписання угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС в разі збільшить німецькі інвестиції в економіку України. Про це заявив Прем'єр-міністр М. Азаров у статті німецькій газеті «Франкфуртер альгемайне».

«Свого часу вступ до ЄС східноєвропейських держав став серйозним стимулом розвитку їхніх економік, пожвавив роботу провідних західноєвропейських компаній. На сьогодні інвестиції в економіку України з Німеччини наближаються до 8 млрд дол. Підписання угоди про зону вільної торгівлі збільшить ці інвестиції в разі. Східний комітет німецької економіки неодноразово заявляв про свою зацікавленість у якнайшвидшому створенні ЗВТ між Україною та ЄС», – сказав М. Азаров.

За його словами, німецький бізнес чудово розуміє, що Україні є що запропонувати ЄС: це родючі землі, значний науково-технічний потенціал, унікальне географічне положення для транзиту вантажу та енергоносіїв тощо (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 10.09*).

***

Уряд розглянув та схвалив Національну стратегію розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр., яку пропонується затвердити відповідним указом Президента України. Це питання розглядалося на засіданні Кабінету Міністрів 10 вересня 2012 р.

Документ розроблено з метою в досконалення правових та організаційних засад розвитку освіти в Україні. До розроблення стратегії долучилися практично всі освітянські колективи, громадськість, від яких надійшло майже 6 тис. пропозицій, зауважень, звернень, які були проаналізовані та враховані в проекті Національної стратегії розвитку освіти. Документ було розглянуто та схвалено минулого року на III Всеукраїнському з'їзді працівників освіти.

Національна стратегія розвитку освіти визначає основні напрями, пріоритети та завдання і механізми реалізації державної політики в галузі освіти, кадрову і соціальну політику та складає основу для внесення змін і доповнень до чинного законодавства України, управління і фінансування структури та змісту освіти (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 10.09*).

***

Уряд підтримав національний проект «Олімпійська надія-2022» : створення спортивно-туристичної інфраструктури», затвердивши попереднє техніко-економічне обґрунтування нацпроекту, подане Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами. Відповідне розпорядження Кабінет Міністрів ухвалив 10 вересня 2012 р.

Нацпроект передбачає здійснення заходів, необхідних, щоб у 2014 р.

подати до Міжнародного олімпійського комітету заявку на проведення в Україні зимових Олімпійських ігор 2022 р.

Фінансування нацпроекту здійснюватиметься як за рахунок коштів приватних інвесторів, так і з державного та місцевих бюджетів.

Відповідно до розпорядження уряду в місячний термін на розгляд Кабінету Міністрів мають бути подані пропозиції щодо визначення центрального органу виконавчої влади, до компетенції якого належатимуть питання координації діяльності з підготовки та супроводження заявки до Міжнародного олімпійського комітету про здобуття права на проведення в Україні у 2022 р. зимових Олімпійських та Паралімпійських ігор, а також здійснення заходів з підготовки інфраструктури, необхідної для проведення ігор (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 10.09*).

***

Власть намерена сосредоточиться в первую очередь на поддержке национальных товаропроизводителей. Об этом заявил вице-премьер С. Тигипко в эфире телеканала «Интер».

«Нам нужно провести новую индустриализацию страны. Второе: мы должны иметь комплексную программу создания новых рабочих мест, ведь безработица – это то, что больше всего тревожит украинцев. Третье: нам нужна комплексная программа борьбы с бедностью. Это три наших самых главных взаимосвязанных приоритета», – сказал он.

Отвечая на вопрос о том, каким образом правительство будет поддерживать товаропроизводителя, С. Тигипко отметил, что Верховная Рада уже приняла законы о налоговых льготах для инвесторов, создающих новые рабочие места (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 8.09*).

***

Депутаты Береговского городского совета (Закарпатская область) проголосовали за предоставление венгерскому языку статуса регионального на территории города. Об этом сообщил Береговский городской голова И. Гайдош. «На сессии городского совета 26 из 36 депутатов проголосовали за предоставление в городе венгерскому языку регионального статуса», – сказал он.

По словам И. Гайдоша, в соответствии с принятым решением, отныне при изготовлении бланков, штампов и печатей Береговского горсовета рядом с украинским языком будут наноситься и надписи на региональном венгерском языке.

На сегодняшний день количество населения города Берегово составляет 25,5 тыс. человек, из них 12,8 тыс. – венгры (*Украинский Бизнес Ресурс (http://ubr.ua). – 2012. – 7.09*).

ПОЛІТИКА

Для трансляции видеоизображения с избирательных участков во время голосования на парламентских выборах в Украине будет создан веб-сайт. Решение о создании сайта приняла Центральная избирательная комиссия на заседании 7 сентября. Согласно решению ЦИК, с этой целью будет создано доменное имя vubory2012.ua.

Как сообщалось, Верховная Рада приняла решение об организации видеонаблюдения из помещений всех избирательных участков во время голосования.

На эти цели из государственного бюджета выделено 993,6 млн грн. Согласно решению Кабинета Министров, осуществлять видеонаблюдение будет компания «СИТРОНИКС информационные технологии Украины» (дочерняя компания российской «Ситроникс»).

Как заявил один из лидеров оппозиции А. Яценюк, расходы на установку видеокамер на избирательных участках завышены примерно в 30 раз. По его словам, стоимость одной камеры не превышает 1 тыс. грн. Всего в Украине 34 тыс. участков. Таким образом, стоимость всех камер не должна превышать 34 млн грн (*Finance.ua (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 7.09*).

***

ЦИК выделила около 189 млн грн на нужды 54-х окружных избирательных комиссий. Такое решение было принято Центризбиркомом в рамках очередного заседания.

Как известно, с целью проведения выборов в парламент в Украине создали 225 окружных избиркомов, общая сумма расходов которых составит 201 млн 964 тыс. 198 грн.

Ранее же ЦИК было утверждено разъяснение касательно изменения состава избирательных комиссий. Так, в рамках очередного заседания Центризбиркома им был утвержден способ изменения состава участковых и окружных избирательных комиссий. Документ приняли с целью одинакового применения закона о выборах депутатов – он объясняет порядок, а также причины для досрочного прекращения полномочий состава избиркома, или же одного члена комиссии (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 8.09*).

***

Высший административный суд Украины оставил без рассмотрения иск экс-спикера парламента А. Яценюка к Президенту В. Януковичу. Такое решение ВАСУ принял 7 сентября.

Как отмечается в постановлении суда, в поданном заявлении не изложены обстоятельства, которыми истец обосновывает свои требования, и не предоставлены доказательства в подтверждение этих обстоятельств.

Пресс-служба ВАСУ также призвала заинтересованных лиц организовать транспортировку из помещения суда коробок с заявлениями украинцев, которые решили присоединиться к иску А. Яценюка к Президенту Украины. В заявлении отмечается, что 6 сентября в ВАСУ поступило более 200 коробок с заявлениями граждан Украины.

«Коробки с заявлениями разгрузили в холле подъезда № 1 ВАСУ, свалив их у входных дверей. Никаких сопроводительных документов к представленным коробкам с заявлениями или описания содержания коробок не предоставлялось. В ночь с 6 на 7 сентября коробки оставались стоять в холле суда», – отмечают в ВАСУ (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 7.09*).

***

Сотрудники Высшего административного суда Украины получили приказ уничтожить заявления сотен тысяч граждан, которые присоединились к иску экс-спикера Верховной Рады А. Яценюка против Президента В. Януковича. Об этом говорится в заявлении партии «Батьківщина».

«Суд любым способом пытается уклониться от рассмотрения этого дела. Объединенная оппозиция подчеркивает, что согласно закону за повреждение процессуальных документов предусмотрена ответственность – вплоть до уголовной», – говорится в заявлении. «Батьківщина» обращается к работникам ВАСУ с призывом воздержаться от противозаконных действий, нарушающих права и свободы сотен тысяч граждан, которые присоединились к судебному иску против Президента В. Януковича.

«Объединенная оппозиция напоминает, что все заявления граждан о присоединении к иску в качестве третьего лица подавались в ВАСУ с соответствующим описанием. Работники ВАСУ получили заявления и перенесли их в канцелярию суда. Соответствующая видеозапись есть в распоряжении партии. Мы требуем от суда надлежащего хранения документов и принятия по ним соответствующего судебного решения», – заявили в «Батьківщине».

Как сообщалось, «БЮТ- Батьківщиной» в рамках акции «Украина против Януковича» было собрано около 400 тыс. подписей (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.09*).

***

7 сентября лидеры объединенной оппозиции «Батьківщина» отправились из Киева во всеукраинский агитационный тур, который планируется завершить ко дню выборов – 28 октября.

Перед стартом акции во дворе центрального офиса партии «Батьківщина» состоялся короткий митинг. «Мы будем общаться с украинцами, с людьми из

отдаленных сел, там, куда никто никогда не приезжал», – заявил глава совета объединенной оппозиции А. Яценюк.

После митинга десять микроавтобусов «Газель» с рядовыми сотрудниками избирательного штаба в сопровождении девяти грузовых автомобилей с агитационной продукцией и техникой выехали во Львов, где запланирована первая встреча с избирателями. Организаторы заявили, что карта маршрута акции включает посещение 1 тыс. населенных пунктов. В ходе акции запланировано проведение 40 телемостов, каждый из которых охватит около 10 городов и сел (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.09*).

***

Принятие закона о создании Государственного земельного банка является очередным шагом к скупке за бесценок украинских земель.

Об этом идет речь в заявлении Объединенной оппозиции «Батьківщина». «Сегодня ночью “региональное” парламентское большинство, приняв закон об образовании земельного банка, предприняло очередной позорный шаг к ограблению украинских крестьян, скупке олигархами за бесценок украинских черноземов», – сказано в заявлении.

В «Батьківщині» убеждены, что власть уже несколько лет работает на то, чтобы отечественные и заграничные олигархи получили возможность выкупить за бесценок украинские черноземы. «Так называемая земельная реформа, а вернее, – очередная масштабная афера власти, которая по своей сути подобна массовой приватизации 90-х годов, – приведет к деградации и упадку украинских сел, к массовой миграции и брошенным на произвол судьбы селам», – убеждены в оппозиции. «Батьківщина» подчеркивает, что выступает за продление моратория на продажу сельскохозяйственных земель. Как сообщалось, вчера, 6 сентября, Верховная Рада Украины приняла Закон «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно разграничения земель государственной и коммунальной собственности».

Закон вводит в действие Государственный земельный банк, который должен предоставлять исключительно крестьянским, фермерским, сельскохозяйственным предприятиям кредиты под не более 5 % ставки Национального банка.

Центральному органу исполнительной власти по вопросам земельных ресурсов и его территориальным органам предоставляются полномочия относительно распоряжения землями сельскохозяйственного назначения государственной собственности. Соответственно, таких полномочий лишаются местные государственные администрации, Киевская и Севастопольская городские государственные администрации и Совет министров Автономной Республики Крым (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2012. – 7.09*).

***

Лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок закликав людей вийти в ніч підрахунку голосів під будівлі дільничних, окружних комісій і ЦВК.

«З 28 на 29 жовтня будьте готові вийти на вулиці, бо режим однозначно фальсифікуватиме вибори, підроблятиме протоколи, фальшуватиме з бюлетенями. Тому під кожною дільничною комісією мають бути сотні людей, щоби тиснути на тих, хто має намір фальшувати результати виборів...», – про це лідер Всеукраїнського об'єднання «Свобода» О. Тягнибок заявив 8 вересня 2012 р. на вічі у Львові під час представлення кандидатів від об'єднаних сил опозиції з усієї Львівщини.

Мітинг об'єднаної опозиції та ВО «Свобода» пройшов на центральній площі Львова. О. Тягнибок представив кандидатів-мажоритарників від ВО «Свобода» у чотирьох виборчих округах (*Сайт ВО «Свобода» (<http://www.svoboda.org.ua>). – 2012. – 9.09; Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 9.09).*

***

За словами голови правління Комітету виборців України О. Черненка, дуже важко порахувати кандидатів у народні депутати, які порушують правила виборчої агітації, через те що без вироку суду це буде суб'єктивна думка. Але на сьогодні, як зазначив експерт, можна говорити, що на один округ один, а іноді два і три, і чотири кандидати порушують правила агітації через підкуп (*Українские Национальные Новости (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 7.09).*

***

Багато українців відмовляються брати участь в соціологічних опитуваннях щодо виборів до Верховної Ради. Про це повідомив директор Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенко в ефірі «Шустер Live», коментуючи соціологію щодо парламентських виборів.

«Особливістю нинішньої соціологічної ситуації є те, що багато людей відмовляються брати участь в опитуваннях. Дуже багато. По окремих регіонах це просто зашкалює. У соціологів це називається «спіраль мовчання». І це може принести сюрпризи під час голосування. От за кого ці люди проголосують? Скоріше за все значна частина цих людей просто не прийде голосувати, але вони можуть і принести певні сюрпризи», – розповів політолог (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 7.09).*

***

Проходной барьер в 5 % на выборах в Верховную Раду преодолевают четыре политсилы. Об этом свидетельствуют данные социологического

опроса, проведенного компанией Research&Branding Group.

Так, если бы выборы состоялись в ближайшее время, за Партию регионов готовы проголосовать 21 % от всех опрошенных и 27 % от тех, кто точно или скорее всего примет участие в выборах. За партию «Батьківщина» – 15,4 % от всех опрошенных и 20,4 % от тех, кто точно или скорее всего придет на избирательные участки.

Кроме того, партию УДАР В. Кличко поддерживают 11,4 % всех опрошенных и 13,4 % тех, кто точно или скорее всего придет на выборы. За Компартию Украины проголосуют 8,6 % всех опрошенных и 10,9 % тех, кто готов к участию в выборах.

Свои голоса за национал-радикальную партию «Свобода» готовы отдать 3,4 % от всех опрошенных и 4,5 % от тех, кто придет на выборы. За партию «Украина – Вперед!» Н. Королевской проголосуют 3 % всех опрошенных и 3,7 % тех, кто точно или скорее всего примет участие в выборах.

На сегодня в целом 71 % украинцев точно и скорее всего готовы принять участие в голосовании на парламентских выборах, 14 % еще не решили, будут они голосовать или нет, и 15 % опрошенных сказали, что не пойдут голосовать. Опрос проводился с 23 августа по 5 сентября 2012 г. методом личного интервью в 24 областях Украины и АР Крым. Всего было опрошено 3116 респондентов. Ожидаемая средняя ошибка выборки составляет 2 %.

Напомним, по данным опроса, проведенного фондом «Демократические инициативы» и Центром экономических и политических исследований им. А. Разумкова, в Верховную Раду проходят ПР, «Батьківщина», УДАР и КПУ. При этом ПР поддержали 22,3 % опрошенных, «Батьківщину» – 20 %, УДАР – 9,6 % и КПУ – 6,7 % (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.09*).

***

НАТО признал Буковину как зону возможного вооруженного противостояния. Об этом заявил председатель комиссии по украинорумынским отношениям С. Деев на пресс-конференции.

По его данным, в Черновицкой области сегодня более 100 тыс. человек имеют румынское гражданство. «На границах растут новые КПП и заборы. Пограничников заменили на вольнонаемных людей, которые носят в кармане два паспорта – украинский и румынский», – сказал С. Деев.

По его мнению, таким образом готовится аннексия Черновицкой области под видом воссоединения Южной и Северной Буковины. «Это произойдет во время ближайшего политического кризиса в Украине, очень быстро и безболезненно. И в течение недели после этого будет проведен организованный румынами референдум, на котором преимущественное большинство граждан, имеющих два паспорта, поддержат объединение Буковины в рамках границ, действующих до 1940 г.», – отметил С. Деев.

По его информации, этот сценарий активно готовится Бухарестом, и Украина фактически ничего не сможет ему противопоставить.

«Румыния – член НАТО и, соответственно, любое ответное действие против нее будет касаться всего блока НАТО. Эта проблема рассматривалась на Чикагском саммите НАТО наряду с ситуацией в Приднестровье. Там Буковина была указана как зона вооруженного противостояния и конфликта», – резюмировал глава комиссии по украино-румынским отношениям (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.09*).

***

50 залізничників пікетували 10 вересня будівлю Мінінфраструктури, щоб зупинити приховану, як вони кажуть, приватизацію «Укрзалізниці».

За словами організаторів акції, вони не мають прямих доказів проведення приватизації, але «відчувають», що вона почалася, передає «Радіо Свобода».

Учасники акції тримали в руках плакати з написами «Хабарництво знищить “Укрзалізницю”», «Не допустимо приватизацію “Укрзалізниці” та скорочення робочих місць», «Мене незаконно звільнили».

Серед інших вимог – повернення «нічних» потягів та відмова від використання нових потягів «Хюндай». Організатори переконані, що корейські потяги доведеться вимушено зняти з експлуатації, бо вони не зможуть працювати взимку.

На думку протестувальників, керівництво транспортного відомства ухвалює рішення, які шкодять залізниці. Вони вимагали зустрічі з Прем'єром М. Азаровим та міністром транспорту й інфраструктури Б. Колесніковим (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 10.09*).

ЕКОНОМІКА

За восьемь месяцев 2012 г. импорт российского природного газа для Украины уменьшился на 34 % по сравнению с показателями прошлого года и составил 21,5 млрд куб. м. Об этом сообщает пресс-служба ДК «Укртрансгаз».

В прошлом году объем импортируемого газа составлял 32,6 млрд куб. м.

С начала 2012 г. транзит природного газа через территорию Украины в страны Западной Европы составил 54 млрд куб. м природного газа, при этом все заявки стран-потребителей выполняются в полном объеме, а за август протранспортировано 5,4 млрд куб. м природного газа.

Потребителям Украины за восьемь месяцев текущего года протранспортировано более 31 млрд куб. м – 94 % от показателей прошлого года. Транзит природного газа в страны СНГ остается на уровне 172 млн куб. м в месяц.

Как сообщалось, 7 сентября НАК «Нефтегаз Украины» перечислила российскому «Газпрому» около 890 млн долл. за импортированный в прошлом месяце газ.

Напомним, что Кабинет Министров утвердил прогнозный баланс поступлений и распределений природного газа на 2012 г. с импортом газа в Украину в объеме 27 млрд куб. м. Однако Россия потребовала от Украины увеличить закупки газа «Нефтегазом» с 27 до 35 млрд куб. м (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.09*).

***

Південноукраїнська АЕС підключила до мережі після ремонту другий енергоблок з паливом американської компанії Westinghouse.

Як повідомляє 9 вересня Державна інспекція ядерного регулювання України на своїй сторінці в мережі Facebook, блок виведений приблизно на половину номінальної потужності в 1000 МВт (480 МВт).

Раніше повідомлялося, що активна зона другого блоку сформована зі зборок американської та російської розробки. За попередніми даними, блок перебуває в стані ремонту до 16 вересня.

Третій блок станції також з паливом двох виробників планується запустити 22 вересня.

На другому і третьому енергоблоках Південноукраїнської АЕС під час планових ремонтів у квітні – липні забраковані три американські збірки.

Всього на двох блоках було 126 касет Westinghouse. За висновком комісії причина неполадок криється в недосконалості їх конструкції (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 9.09*).

***

ВАТ «Міжнародний центр зі збагачення урану» імпортувало з України природний уран для його подальшого збагачення. Про це повідомляє прес-служба МЦЗУ.

Згідно з повідомленням, з отриманого матеріалу буде вироблено паливо, достатнє для перевантаження приблизно половини активної зони реактора потужністю 1000 МВт.

Іноземні акціонери ВАТ «МЦЗУ» отримують всі права акціонера відкритого акціонерного товариства, передбачені російським законодавством. Крім того, використання даного механізму гарантій поставок спрямовано на зміцнення режиму нерозповсюдження через зниження ризиків поширення чутливих технологій. Зазначимо, що Україна стала першою країною-акціонером МЦЗУ, яка вирішила скористатися участю в міжнародному центрі для диверсифікації поставок збагаченого урану (*Економічна правда*

(www.epravda.com.ua). – 2012. – 10.09).

***

За август 2012 г. перевозки пассажиров авиационным транспортом увеличились на 8,4 % по сравнению с августом 2011 г. до 1 млн 14,5 тыс. человек. Об этом сообщила Государственная служба статистики.

Отмечается, что по сравнению с июлем в августе перевозки пассажиров авиатранспортом увеличились на 1,9 %, или на 19 тыс. человек.

В январе – августе 2012 г. перевозки пассажиров авиационным транспортом увеличились на 10,1 % по сравнению с январем – августом 2011 г. до 5 472,7 тыс. человек (*Украинский Бизнес Ресурс (http://ubr.ua). – 2012. – 10.09).*

***

Рахункова палата встановила неефективне використання 38,5 млн грн із держбюджету при закупівлі видаткових матеріалів і устаткування для медустанов у трьох областях. Про це повідомляє прес-служба Рахункової палати.

Колегія «дійшла висновку, що Міністерство охорони здоров'я й управління охорони здоров'я облдержадміністрацій названих областей у 2010–2011 рр. не забезпечили належного управління коштами, що призвело до неефективного використання 38,5 млн грн (41 % від загального обсягу спрямованих ресурсів)».

Згідно з повідомленням, Мінздоров'я і обласні управління охорони здоров'я Полтавської, Сумської, Харківської областей недостатньо обґрунтовано визначали у 2010–2011 рр. потребу у видах видаткових матеріалів і обсягах їх закупівлі, а також їх пропорційний розподіл між медичними установами.

«У результаті, з одного боку, не задоволені потреби низки закладів охорони здоров'я в заявлених найменуваннях і обсягах видаткових матеріалів, з іншого – створені значні наднормативні запаси видаткових матеріалів (у Полтавській – на 2,6 млн грн, Сумській – 3,9 млн грн, Харківської області – 10,3 млн грн)», – повідомляє прес-служба.

У результаті аудиту встановлено, що в лікарнях Харківської області протягом півроку не використовується закуплене у 2011 р. за кошти держбюджету рентгенівське обладнання вартістю 8,2 млн грн, оскільки постачальник не провів пусконаладжувальні роботи.

У зв'язку з цим, за даними Рахункової палати, 30 тис. відвідувачів 11 медустанов не змогли пройти рентген-обстеження на цьому апараті (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 10.09).*

***

За восемь месяцев 2012 г. в Пенсионный фонд Украины поступило 143

млрд 986,1 млн грн. Как сообщает пресс-служба ПФУ, расходы на выплату пенсий и денежной помощи за январь – август 2012 г. составили 151 млрд 986,1 млн грн.

Таким образом, дефицит ПФУ за восемь месяцев 2012 г. составил 8 млрд грн.

Собственные поступления по сравнению с январем – августом прошлого года увеличились на 13 млрд 149,2 млн грн (на 14,8 %) и составили 102 млрд 218,0 млн грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 10.09).

***

Новые требования правительства к торговле молочными продуктами взвинтят цены, говорят специалисты.

Производителей, выпускающих «молокосодержащие» продукты, собираются серьезно ограничить. Так, Минагропрод предлагает ужесточить правила маркировки и ввести новый термин «молокосодержащие продукты» для обозначения продуктов, произведенных с использованием немолочного сырья.

Кроме того, Минагропрод предлагает обязать розничную торговлю размещать молокосодержащие продукты отдельно от молочных продуктов, а нардепы-регионалы – запретить производство и реализацию молокосодержащих продуктов с массовой долей животных жиров меньше 50 %.

По словам председателя совета директоров Союза молочных предприятий Украины В. Чагаровского, изменения в том виде, в котором их предлагают чиновники и депутаты, для производителей неприемлемы.

Молочники крайне заинтересованы в том, чтобы техрегламенты писали не теоретики, а люди, находящиеся в рынке и понимающие его нюансы. К примеру, если производителям придется ставить на молокосодержащем товаре дополнительную маркировку, то это повлечет за собой многотысячные дополнительные затраты для производителей на смену этикетки. «Естественно, эти затраты автоматически переложат на плечи рядового потребителя. Из-за ряда дополнительных затрат в структуре себестоимости молокосодержащие продукты рискуют перейти из эконома в средний ценовой сегмент», – спрогнозировал директор информационно-консалтинговой компании «ИнфАгро» В. Винтоняк (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 10.09).

***

Розпочали переробку цукрового буряку нового урожаю два підприємства у Вінницькій та Івано-Франківській областях. Вже вироблено перші 5 тис. т цукру. Загалом у поточному сезоні переробку цукросировини будуть здійснювати 70 заводів.

Заходи, які були вжиті урядом у минулому та поточному роках з метою

виведення бурякоцукрової галузі з кризової ситуації, дали змогу стабілізувати виробництво цукру.

У поточному році в Україні площа посіву цукрових буряків становить 466,3 тис. га. Загальний обсяг заготівлі цукросировини очікується в обсязі 15,7–16,2 млн т, з яких прогнозується виробництво 1,8 млн т цукру.

З урахуванням перехідних залишків на початок нового маркетингового року (1 вересня 2012 р.) в обсязі 667 тис. т це дасть можливість повністю забезпечити потребу внутрішнього ринку буряковим цукром власного виробництва (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 7.09*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Економический кризис обязательно затронет Украину. Об этом заявил вице-премьер С. Тигипко в эфире телеканала «Интер».

По его словам, украинская экономика остается очень зависимой от мировой конъюнктуры, что негативно влияет на ситуацию в стране. Вице-премьер также отметил, что правительство активно готовится к изменениям экономической ситуации.

Кроме того, С. Тигипко заявил, что власть не пойдет на снижение социальных стандартов в 2013 г. Наоборот, правительство думает о том, как повысить выплаты ветеранам, пенсионерам, сказал вице-премьер (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 8.09*).

***

Економічних передумов для різкої девальвації або ревальвації в Україні немає. Про це заявив глава Нацбанку С. Арбузов. За його словами, курс гривні вже зараз є нормальним.

«Вже на другий день, коли Нацбанк побачив розгортання паніки, ми зробили інтервенцію і після цього курс на міжбанку став 8.08. Що сталося кілька днів тому? Тут є декілька обставин. По-перше, понеділок – Америка відпочивала, був день праці, і в вівторок був подвійний попит на українську та іноземну валюту. Деякі банки, які володіли надлишковою ліквідністю і отримали її для того, щоб вкласти в економіку, спрацювали на міжбанку і потім ця гривня пішла на валютний ринок», – зазначив глава НБУ.

С. Арбузов також закликав людей не хвилюватися під час коливання курсу. Коментуючи інформацію про зменшення золотовалютних резервів, С. Арбузов зазначив: «Це 30 мільярдів вже не перший місяць. Багато експертів вже прогнозували, що сьогодні ми повинні мати резерви вже 24 мільярди. А ми маємо 30. Я думаю, що і надалі ми будемо триматися біля цієї цифри»

(Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 9.09).

***

Ситуация с резким обесцениванием гривни в ближайшее время должна стабилизироваться. Такое мнение выразила экономист инвесткомпании Dragon Capital Е. Белан в комментарии корреспонденту ГолосUA.

«Всплеск валютного курса 4 сентября был спровоцирован увеличением гривневой ликвидности банков на фоне накопившихся девальвационных ожиданий населения и бизнеса. Ситуация должна вскоре стабилизироваться, поскольку до выборов резкой девальвация гривни власти постараются не допустить», – объяснила она.

По словам экономиста, после выборов состояние валютного рынка во многом будет зависеть от внешней конъюнктуры. Е. Белан отметила, что при улучшении ситуации в мировой экономике резких скачков курса гривня – доллар можно будет избежать и сохранить курс около отметки 8,2 долл./грн.

В то же время эксперт выразила уверенность, что, если ситуация в мировой экономике усугубится, то гривне придется девальвировать.

«Будет лучше, если девальвация пройдет быстро, желательно одномоментно. Поскольку в условиях повышенного спроса населения на иностранную валюту постепенная девальвация будет этот спрос только подстегивать и приводить к неоправданным тратам валютных запасов НБУ», – добавила Е. Белан.

При этом, отметила экономист, ослабление национальной валюты должно быть достаточно сильным, чтобы улучшить внешнеторговый баланс и «сбить» девальвационные ожидания, но не быть разрушительным для банковской системы *(Украинский Бизнес Ресурс (http://ubr.ua). – 2012. – 7.09).*

***

До каких пределов НБУ будет допускать курсовые колебания, будет зависеть от поведения участников рынка и их реакции на инъекции ликвидности, цель которых – оживить кредитный рынок. События 4–5 сентября на валютном рынке привлекли внимание населения, но объяснений народ не получил.

В. Шапран, главный финансовый аналитик РА «Эксперт-Рейтинг» :

Профессионалы, привязанные к банкам и другим крупным финпосредникам, предпочли констатацию факта на уровне детской простоты – «курс вырос из-за излишка ликвидности на межбанке». При этом никто не удосужился объяснить, откуда данный излишек взялся.

Налицо все признаки охлаждения экономики. Такие тенденции указывают на то, что даже по итогам 2012 г. правительство, может быть, и не выйдет на прирост ВВП 3,9 %, который был заложен в Госбюджет-2012. Главная причина охлаждения национальной экономики – это внешний фактор. Одна за другой

страны еврозоны впадают в рецессию, спрос на украинский экспорт (кроме зерновых) сужается, цены по большинству номенклатур продукции падают, в т.ч. и на продукцию добывающей, металлургической и химической промышленности. Неблагоприятность внешней конъюнктуры усугубляется нерешенным газовым вопросом. Вывод напрашивается сам собой – пора вспомнить о скрытых резервах внутреннего рынка.

А на внутреннем рынке скрытые резервы действительно есть. В 2011 г. их принесли в жертву экономической модели, в которой движущей силой был экспортный потенциал. Главным тормозом «покращения» внутри страны остаются дорогие банковские кредиты. Кредиты под 35 – 45 % годовых при почти нулевой инфляции просто убивают бизнес. Монетарная власть обеспечила стабильность на валютном рынке, ужав ликвидность, что привело к росту кредитных ставок в гривне, и переключила внутренние денежные потоки в экспортные отрасли, за счет которых и состоялось пресловутое «покращения».

Модель работает и по сегодняшний день, улучшение платежного баланса в июле – яркое тому подтверждение. Но на внутреннем рынке уже почти год как созданы неблагоприятные условия, которые тормозят экономический рост.

Главным тормозом улучшения ситуации в стране остаются дорогие банковские кредиты. Кредиты под 35 – 45 % годовых при почти нулевой инфляции просто убивают бизнес. А других источников финансирования роста национальной экономики, кроме кредитов, в Украине нет.

Рецепт борьбы с заоблачными кредитными ставками простой и одинаковый для всех Центробанков: печатайте больше денег (по научному это звучит так: насыщайте рынок ликвидностью) и раздавайте банкам дешевые кредиты, чтобы те донесли средства до реального сектора.

Вот, собственно, этот рецепт мы и увидели в действии в начале сентября. НБУ, заботясь об улучшении конъюнктуры кредитного рынка и оживлении внутреннего рынка, начал денежные инъекции в экономику. Но у таких действий имеется побочный эффект. Не следует забывать, что мы имеем дело с денежным оборотом, и кредит, выданный предприятию А на покупку оборудования, – это прибыль для посредника Б, которую он наверняка захочет конвертировать в валюту и забрать в оффшор, и это валютная выручка для импортера В, которую он захочет вывезти. Таким образом, насытив систему ликвидностью, мы увидели, как часть денег оказалась на валютном рынке.

Один из действенных классических рецептов отучения населения от долларозависимости – краткосрочная девальвация, а затем ревальвация национальной валюты. Участники рынка со временем привыкают, что курс не имеет стабильной основы и формируется рынком. Политика плавающего курса наказывает спекулянтов и паникеров, и со временем курс выравнивается, +/-20 копеек уже не с таким трагизмом воспринимаются рынком.

Судя по поведению Нацбанка в первые дни сентября, мы станем

свидетелями реализации именно такой стратегии «плавающего курса», который будет подконтрольным. До каких пределов НБУ будет допускать курсовые колебания, будет зависеть от поведения участников рынка и их реакции на инъекции ликвидности, цель которых – оживить кредитный рынок.

Нацбанк не решает задачу стимулирования экспорта за счет девальвации, а пытается выйти из ситуации, когда любая значимая денежная инъекция в систему будет сотрясать валютный рынок. Решение такой задачи не предполагает значительной девальвации гривни, хотя риски давления резко негативного сценария в Еврозоне на украинскую экономику никто не отменял.

Понимание населением монетарной стабильности как стабильности курса гривни к доллару США – чертовски неудобная штука, которая лишает НБУ действенных рычагов стимулирования внутреннего рынка. Но степень долларизации высока, поскольку в потребительской корзине много импорта, и чтобы иметь возможность его приобретать, украинцы все больше оглядываются на курс национальной валюты к доллару.

Полностью убрать долларозависимость за два месяца до выборов не получится, у азиатских стран на это ушли годы. Поэтому, скорее всего, мы станем свидетелями перехода к политике «контролируемого курса», которая возымеет воспитательный эффект и позволит увеличить ликвидность, чтобы снизить кредитные ставки. Для долгосрочного закрепления эффекта от таких «монетарных танцев» лучше всего было бы возобновить сотрудничество с МВФ, что позволило бы укрепить веру нерезидентов в перспективы гривни (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 7.09).

***

Руководство Евросоюза трудится в настоящее время над созданием новой архитектуры зоны евро. Источники Handelsblatt в Брюсселе утверждают, что ничего подобного валютный союз никогда еще не переживал: его ждет собственный парламент и ограничение национального суверенитета стран в вопросах бюджетно-налоговой политики. Уже ясно, что планы эти чреватые яростным столкновением мнений стран-членов ЕС.

Европейский валютный союз ждут радикальные реформы. Семнадцати входящим в него странам предстоит отказаться от значительной части своего суверенитета в пользу Брюсселя. Такой план сегодня разрабатывают первые лица Евросоюза. Об этом Handelsblatt сообщили в дипломатических кругах ЕС. Среди прочего, рассматривается идея повысить уровень демократии в валютном союзе, создав в зоне евро собственный парламент.

Лидеры Евросоюза, разрабатывающие реформу по просьбе национальных властей, представят свои предложения уже в конце текущего года. Источники Handelsblatt отмечают, что согласования ведутся весьма интенсивно – ход подготовки документа решено обсуждать ежемесячно. Кстати, уже сейчас видно, что предложения по реформам выходят далеко за рамки того, что когда-

либо довелось пережить зоне евро, считают дипломаты в Брюсселе.

Ядром разрабатываемой реформы станет бюджетная политика. Правительствам стран зоны евро предстоит в будущем направлять проекты своих бюджетов для согласования в Еврокомиссию. Если Брюссель разглядит в проекте угрозу чрезмерного дефицита, то ЕС будет иметь право наложить на него свое вето. То же самое Еврокомиссия сможет сделать и тогда, когда в проекте бюджета будут отсутствовать меры по сокращению чересчур высокого госдолга. В обоих случаях соответствующее правительство будет обязано сначала внести требуемые Брюсселем поправки, а уж потом сможет направить проект бюджета для обсуждения в национальный парламент.

Впрочем, в политические приоритеты того или иного проекта бюджета Еврокомиссия вмешиваться не станет. Это означает, что до тех пор, пока дефицит бюджета и размер совокупного госдолга не нарушают установленных Евросоюзом ограничений, государства зоны евро сохраняют полный контроль над своими средствами.

В планы реформаторов входит также ограничить налоговый суверенитет стран зоны евро в одном важном вопросе: они собираются установить нижнюю границу налогообложения компаний (*Украинский Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>).* – 2012. – 7.09).

***

Еврозоне грозит распад, если жители пострадавших от кризиса южноевропейских стран не примут структурных реформ в ближайшие годы, сообщил глава торговой ассоциации Германии А. Бернер в интервью Reuters.

А. Бернер не согласен с мнением, что Германия – крупнейшая экономика Европы – может сползти в рецессию. Рост экономики Германии замедлился до 0,3 % во II квартале, и многие экономисты прогнозируют сокращение в III и, возможно, IV квартале. На прошлой неделе Организация экономического сотрудничества и развития опубликовала прогноз о том, что Германию ждет спад во второй половине 2012 г.

В то же время настроение инвесторов в еврозоне улучшилось в этом месяце впервые с марта благодаря планам Европейского Центробанка спасти единую валюту за счет скупки гособлигаций уязвимых государств, сообщила в понедельник исследовательская группа Sentix.

А. Бернер также отметил, что ожидает роста немецкого экспорта как в этом, так и в следующем году. Причем в 2012 г. А. Бернер прогнозирует рост экспорта на «уверенные» 4 %.

«Ни при каких условиях я не вижу вероятности того, что (экспорт) стагнирует или понизится», – сказал эксперт, добавив, что уровень роста экспорта зависит от развития кризиса в еврозоне.

На прошлой неделе данные указали на то, что экспорт и импорт Германии

подросли в июле, показав продолжительную устойчивость Германии в условиях долгового кризиса региона (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.09).

***

Греция распродает крупнейшие порты из-за кризиса. Список приватизируемых структур опубликован на сайте Министерства финансов страны. В частности, государство выйдет из капитала нефтяной компании Hellenic Petroleum и электроэнергетического концерна DEI.

Правительство также приватизирует государственную почтовую службу ELTA и корпорацию по проведению лотерей OPAP. Кроме того, власти страны выставят на торги крупнейшие порты страны, в частности Салоники, Волос, Александрополис, Ираклион и Пирей.

В апреле 2012 г. Греция объявила, что до 2013 г. проведет масштабную приватизацию активов, которая принесет в бюджет страны 50 млрд евро. Распродажа госимущества связана с долговым кризисом в Греции и необходимостью получить дополнительные доходы.

Пока Афинам удалось продать активы только на 2 млрд евро. Действующий премьер-министр Греции А. Самарас заявлял, что стране придется значительно расширить программу приватизации. Так, в прессе появлялась информация о возможной продаже греческих островов.

Также сообщалось, что греческие власти провели аукцион по продаже доли в Hellenic Petroleum, в газотранспортной DESFA и ее материнской газораспределительной DEPA. По данным СМИ, к последней интерес проявлял «Газпром», а к Hellenic Petroleum – «Газпром нефть». Однако об итогах конкурса ничего не известно.

В связи с долговым кризисом греческие власти вынуждены изыскивать дополнительные доходы и экономить средства. Так, в начале сентября президент страны К. Папульяс попросил Минфин сократить ему зарплату и пенсию. Кроме того, по его мнению, пенсии необходимо сократить всем бывшим президентам и таким образом сэкономят 350 тыс. евро в год. Минфин страны также предложил ограничить доходы сотрудников государственного сектора суммой в 1900 евро в месяц и в очередной раз снизить зарплаты в бюджетных организациях (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 7.09).

***

Безработица во Франции во II квартале 2012 г. достигла 13-летнего максимума. Это связано с тем, что компании увольняют сотрудников из-за ухудшившихся экономических условий, сообщает Lenta.ru.

Уровень безработицы к июлю составил 10,2 % по всей стране и 9,7 % без учета заморских территорий. Последний показатель оказался чуть лучше прогнозов аналитиков, ожидавших роста безработицы до 9,8 %.

Экономика Франции не может продемонстрировать рост на протяжении

трех кварталов подряд. Положение усугубляется тем, что соседи Франции – Италия и Испания – находятся в рецессии. Количество заявок на пособие по безработице составило 3 млн. Такой уровень последний раз наблюдался в августе 1999 г.

В дальнейшем ситуация на рынке труда и экономике в целом может ухудшиться, так как Франции необходимо экономить деньги, чтобы выполнить свое обещание по снижению дефицита до 3 % ВВП. Государству придется либо увеличивать налоги, либо сокращать расходы на 33 млрд евро. При любом раскладе экономический рост должен пострадать.

Рост безработицы характерен для большинства стран Европы в последние три-четыре года. К примеру, в Испании доля безработных достигла четверти населения, причем более половины всей молодежи лишены возможности зарабатывать. В Греции, наиболее остро переживающей долговой кризис, показатель безработицы во II квартале составил 24,4 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 7.09).